

Een kijkje in een energiezuinig huis

Honderden mensen zetten volgende week hun huis open. Niet voor de verkoop, maar om te laten zien hoe je een huis energiezuinig maakt. Ook Friezen haken aan bij de duurzamehuizenroute.

Theo Klein

Leeuwarden | „Ik denk dat we de energiezuinigste oude woning hebben van Nederland”, denkt Hielke Faber (57) uit Easterwierrum. Een A+-label is niet het hoogst haalbare energielabel, maar een huis uit rond 1620 zo energiezuinig krijgen is een hele prestatie. Faber was er al gauw een jaar of vijftien mee aan de gang. „Toen we in 1985 hier kwamen wonen waaiden we er zo’n beetje uit. We zaten toen omgerekend op een energierekening van vierhonderd euro. Dat is nu met ongeveer veertig euro een heel stuk lager, al moet ik er eerlijkheidshalve bij zeggen dat we toen nog kinderen thuis hadden.”

Elke aannemer die niet wist wat een blowerdoortest is, viel direct af

Zo rond de eeuwwisseling maakte Faber grote slagen. „We hebben toen het dak en de muren geïsoleerd en in etappes de rest aangepakt. In 2011 hebben we ons huis laten labelen en zijn we eraan gaan werken om A+-label te halen.”

Goedkoop is het niet. „Ik denk dat we zo’n 30.000 euro verspijkerd hebben. Ik ben zelf onderhoudsmedewerker bij een woningcorporatie en heb gelukkig veel zelf kunnen doen.”

Of hij zijn investeringen eruit zal halen vindt hij minder belangrijk. „Als je een nieuwe auto koopt schrijf je in een half jaar tienduizenden euro’s af. Daar hoor je nooit iemand over. Maar als het over energie bespa-

ren gaat, vindt men de terugverdientijd opeens enorm belangrijk.” Milieuwinst en energie besparen waren niet de enige overwegingen om zijn woning aan te pakken. „Het is ook het op de been houden van het huis. En naast de lagere lasten is onze woning een stuk comfortabeler geworden.”

Ondanks de vele ingrepen (zie kader) kan Faber zijn huis nog niet van het gasnet loskoppelen. „Dat zou best aantrekkelijk zijn, want hoe weinig je ook gebruikt, je betaalt net zo veel vastrecht. Maar dan moeten we een ander soort luchtwarmtepomp aanschaffen, en dat kost nog net wat te veel.”

De duurzamehuizenroute, dit jaar op 7 en 14 november, wordt voor de derde keer gehouden, maar Faber stelt zijn huis voor het eerst open. „Het lijkt me leuk om de mensen te laten zien hoe je een oude woning heel energiezuinig kunt maken. Ik heb mijn huis ook aangemeld op de website mijnwoning.nl. Daarop houd ik bij welke energiebesparingen we hebben toegepast en wat ons energieverbruik is.”

Dezelfde soort zendingsdrang zit ook in Martinus Wijma en Louwina van Noord uit Heerenveen. Sinds mei wonen ze in een zogenoemd passiefhuis, waar ze zelfs een eigen website (www.passiefhuisheerenveen.nl) voor hebben opgezet. „We willen mensen graag laten zien dat energiezuinig wonen kan en loont”, verklaart Wijma. „Je huis openzetten is daarvoor een mooie gelegenheid.”

Ze kozen bewust voor zo’n passiefhuis, dat een zeer laag energieverbruik heeft door onder andere de kierdichte bouw en zoveel mogelijk gebruik maken van de zon. „Onze vorige woning was uit 1992, dus ook niet echt slecht geïsoleerd”, vertelt Martinus Wijma. „Maar de afgelopen jaren is er een enorme ontwikkeling geweest qua isolatie en energiezuinigheid. Ik denk dat we per maand

Het zeer energiezuinige huis van Hielke Faber in Easterwierrum. Foto: Marchje Andringa

niet meer dan twintig euro aan Nuon hoeven over te maken. In ons vorig huis was dat driehonderd euro.”

Daar staat wel een hogere bouw-prijs van zo’n 8 tot 15 procent tegenover. Maar daar staat naast lage stookkosten weer veel meer comfort tegenover. „We hebben bijvoorbeeld driedubbel glas. Dat zorgt niet alleen een heel behaaglijk huis. We wonen langs een drukke weg en we zien alleen de auto’s, we horen ze niet.”

Bezoekers op de dagen van de duurzamehuizenroute kunnen profiteren van de kennis en de ervaringen van de Wijma’s. „Ik heb heel wat ge-googeld voordat we op een passiefhuis uitkwamen. Dat is een kierdichte woning met daardoor een extreem laag verbruik van in ons geval maximaal zo’n 250 kuub gas. Maar niet elke aannemer heeft er verstand van. De eerste vraag die ik een aannemer stelde was: weet u wat een blowerdoortest is? Dat is een rookapparaat waarmee de kierdichtheid van een huis wordt gemeten. Elke aannemer die het niet kende, viel direct af.”

Verse lucht komt het huis in via een warmtewisselaar. Door een nieuwbouwproject in de Amersfoortse wijk Vathorst kreeg zo’n balans-

ventilatiesysteem een zeer slechte naam. Ten onrechte, vindt Wijma. „Daar bleek een combinatie van slordige aanleg en slecht onderhoud voor een verziekt binnenklimaat te zorgen.”

Niet alle huizen op de duurzame route zijn zo extreem zuinig als die van Faber en Wijma. De twee-ondereen-kapwoning uit 1999 van Aart Dijkstra in Franeker heeft ‘slechts’ een energielabel A. De enige aanpassing die Dijkstra, in het dagelijks leven adviseur over slimme energiemeters en zonnepanelen, deed was het plaatsen van zonnepanelen. Hij denkt erover om het ventilatiesysteem dat op wisselstroom werkt te

vervangen door een energiezuiniger exemplaar op gelijkstroom. Zijn energieverbruik houdt hij bij met een slimme meter die verbonden is met een app op zijn telefoon. „Als het verbruik stijgt, krijg ik een waarschuwing op mijn mobiel. Maar hij staat wel erg scherp ingesteld. Ik krijg naar mijn smaak nu te vaak een alert.”

Dijkstra hoopt dat de duurzamehuizenroute brede belangstelling krijgt. „Het is nu alleen op internet terug te vinden. Ik vrees dat je dan de toch al geïnteresseerde koplopers bereikt en niet het peloton. En daar gaat het tenslotte om.”

www.duurzamehuizenroute.nl

Zeer energiezuinig

Hoe kreeg Hielke Faber zijn huis A+?

Om voor zijn vrijstaande huis uit ongeveer 1620 het predicaat zeer energiezuinig te krijgen heeft Hielke Faber naast dak-, vloer- en muurisolatie HR+- en HR++-glas geplaatst. Ook hangt zijn huis vol spaar- en

ledlampen. Het huis verwamt hij met een lagetemperatuurvloerverwarming. Een zonneboiler, warmtepomp en zonnepanelen voorzien zijn huis van warm water en energie.